

Nieuwe cijfers VMM: MAP5 resulteert in daling Vlaamse waterkwaliteit

De beken en rivieren in Vlaanderen zijn opnieuw meer vervuild. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van de VMM. Bij liefst 38% van de meetpunten bleken de hoeveelheden nitraat en fosfaat groter te zijn dan toegelaten. Vorig jaar werd de norm nog overschreden bij 28% van de meetpunten. En dat terwijl het vijfde Mestactieplan (MAP5) een doelstelling van 5 procent tegen 2018 hanteerde. "Opnieuw een bewijs dat het MAP absoluut niet werkt", zeggen de West-Vlaamse Milieufederatie, Bond Beter Leefmilieu, Greenpeace en Natuurpunt. "Het is nu aan minister Demir om het roer helemaal om te gooien."

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) maakte gisteren de nieuwe resultaten voor het MAP-meetnet 2018-2019 bekend. De metingen werden gedaan in het zogenoemde winterjaar, de periode van 1 juli tot 30 juni. "Deze cijfers tonen aan dat MAP5 niet in schonere, maar vuilere beken en rivieren resulteerde. De kloof tussen de doelen en de resultaten voor nitraat en fosfaat in ons oppervlaktewater wordt opnieuw groter", zegt Bert Boonen van Natuurpunt. "Volgens de Europese regels moet de waterkwaliteit tegen 2027 aanzienlijk verbeteren. Bovendien legt Europa op dat er geen achteruitgang mag zijn. Vlaanderen komt dus echt in de problemen."

West-Vlaanderen spant de kroon

"In West-Vlaanderen kennen we de sterkste toename van overschrijdingen", zegt Bart Vanwildemeersch van de West-Vlaamse Milieufederatie. "Vandaag zien we 70% overschrijdingen voor de Leie en 62% voor de IJzer, respectievelijk 23% en 10% méér dan het jaar daarvoor. Het nieuwe MAP6, dat berekend is op de resultaten voor winterjaar 2017-2018, zal dus een grotere kloof te dicht hebben."

De taak om het zesde Mestactieplan (MAP6) tot een succes te maken, komt bij de nieuwe minister van Omgeving Zuhal Demir. "Tijd om te treuzelen is er nu niet meer", zegt Laurens De Meyer van Bond Beter Leefmilieu. "Met de herziening van het Europese landbouwbeleid kan Vlaanderen niet anders dan zijn landbouw afstemmen op het milieu en het veranderend klimaat. Bovendien zitten heel wat akkerboeren op hun tandvlees. Daarom vragen we de minister om in te zetten op ecoschema's. Dit is een verschuiving binnen de subsidies voor boeren naar maatregelen die goed zijn voor de omgeving, weg van de bulkproductie van de akker of stal."

Komt het goed met MAP6?

In 2020 is een herziening van MAP6 gepland. En die is nodig, want het huidige MAP6 houdt te weinig rekening met de klimaatverandering. "West-Vlaanderen is het meest tekenende voorbeeld", zegt Bart Vanwildemeersch van de West-Vlaamse Milieufederatie. "Er is een sterke toename van de intensieve groenteteelt, die veel mest nodig heeft. Maar door de klimaatverandering komt er meer droogte, waardoor planten minder snel groeien en minder voeding nodig hebben. De uitgestrooide mest blijft dan liggen en stroomt vervolgens zo de beken en rivieren in."

"Bovendien is ook de mestdruk in onze provincie enorm", vervolgt Vanwildemeersch. "Hoe meer mest er op het land kan verspreid worden, hoe minder er naar de dure mestverwerking moet." En de grote concentraties vee veroorzaken veel mest. Matteo De Vos van Greenpeace: "Ook daarom pleit Greenpeace voor een afbouw van de veestapel."

Natuurpunt wijst op de uitzonderingen in het nieuwe MAP. "Bijvoorbeeld voor de vanggewassen, die de uitspoeling van nitraten en fosfaten moeten stoppen, werd een late inzaai vooralsnog goedgekeurd. Inzaaien tot 15 oktober is gewoon te laat om nog een échte impact te hebben", geeft Boonen aan. "En ook voor handhaving werd vooral aangekondigd, zonder er middelen tegenover te zetten." Die handhaving is volgens de milieubeweging ook cruciaal om het overdreven en niet-geregistreerde kunstmestgebruik aan te pakken.

"We zijn er echter oprecht van overtuigd dat er een uitweg is, maar het is volgens ons niet deze van de massaproductie", zegt Bert Boonen van Natuurpunt. "Kringloopboeren die hun grond, dieren en omgeving kennen en respecteren én zo ook maximaal bijdragen aan winsten voor de hele maatschappij, dát moet het uitgangspunt vormen voor MAP6bis."

Contact:

Bert Boonen - Natuurpunt
bert.boonen@natuurpunt.be
0490 11 31 92

Bart Vanwildemeersch - West-Vlaamse Milieufederatie
bart.vanwildemeersch@westvlaamsemilieufederatie.be
0468 07 17 07

Laurens De Meyer - Bond Beter Leefmilieu
laurens.demeyer@bblv.be
0494 80 04 32

Matteo De Vos - Greenpeace Belgium
matteo.de.vos@greenpeace.org
0499 64 51 36